

Reaktyvios galios kompensavimas įmonėms sutaupo dešimtis tūkstančių

Dauguma šalies įmonių nesusimąsto, kaip galėtų sumažinti patiriamas elektros energijos nuostolius ir kiekvieną mėnesį sutaupyti pinigų. Šią galimybę įmonėms suteikia reaktyvios galios kompensavimo sprendimai, kuriuos siūlo pažangūs šalies elektrotechnikos gamintojai.

Reaktyvioji elektros energija – kintamos srovės energija, kuri, cirkuliuodama tarp elektros energijos šaltinio ir vartotojo elektros įrenginių, neatlieka naudingo darbo. Dėl reaktyviosios elektros energijos cirkuliacijos elektros linijose atsiranda aktyviosios elektros energijos nuostoliai. Tai pasireiškia, pavyzdžiui, šylant elektros laidams.

Komerčinės įmonės, kurių 30 kW ir didesnę galią turintys įrenginiai yra prijungti prie elektros tinklo, moka skirstomojo tinklo operatoriui ne tik už sunaudotą aktyviąją energiją, bet ir už pagamintą bei suvartotą reaktyviąją energiją.

Nukenčia gamybos įmonės

„Gamybos įmonėse dažnai naudojami elektros varikliai, siurbiai, kompresoriai ir suvirinimo aparatai – tai pagrindiniai reaktyvios energijos gamintojai ir vartotojai. Reaktyvioji energija, lyginant su aktyviąja, gali sudaryti iki ketvirtadalio visos suvartojamos energijos. Jei gamyboje nėra reaktyvios energijos kompensavimo įrenginių, tuomet sąskaitos dalis už reaktyvinę energiją mėnesio pabaigoje gali siekti net kelias dešimtis tūkstančių litų“, – teigia technologijų įmonės „Elgama sistemos“ vadovas Mindaugas Lapkus.

Įmonės vadovo teigimu, reaktyvioji energija dažnai taip pat gaminama bei vartojama prekybos įmonėse. Daugumoje parduotuvių yra įrengtas apšvietimas, vėdinimo įranga, o jei tai maisto prekių parduotuvė, joje stovės ir šaldytuvai. Reaktyviąją energiją kuria liuminescenciniai šviestuvai, kompiuterinės technikos impulsiniai maitinimo šaltiniai.

Padedą sutaupyti

Anot M. Lapkaus, įmonės sąskaitas už suvartotą elektros energiją gerokai sumažina įdiegta reaktyvios galios kompensavimo sistema. Tokius sprendimus siūlo ir įmonė „Elgama sistemos“, kuri 1995 m. sukūrė kompensavimo sistemos valdiklį „Reeks“. Ši programinė įranga leidžia parinkti optimalų reaktyvios galios kompensavimo režimą, nurodyti matavimų skaičių, prioritetus, kontroliuoti reaktyviąją galią ir t. t.

„Tai jau šeštoji „Reeks“ valdiklių karta, pasižyminti didesniu efektyvumu, papildomais kompensavimo algoritmais ir kondensatoriaus baterijų, kurios yra jungiamos į kintamosios elektros srovės tinklą, tausojimui. Šis valdiklis duomenis nuskaito iš įvadinio elektros energijos skaitiklio, todėl gali žymiai tiksliau kompensuoti reaktyviąją apkrovą. Šį kompensavimo sistemos valdymo principą rekomenduoja rinktis dauguma gamybos įmonių energetikų, kurie išbandė įvairių gamintojų sprendimus“, – sako M. Lapkus.

Šiomet 20 m. veiklos sukaktį švėšianti įmonė „Elgama sistemos“ kuria ir gamina reaktyvios galios kompensavimo įrenginius ir kitus išmaniuosius sprendimus apskaitos ir energijos taupymo srityse, skirtus energetikos, pramonės ir buities sektoriams. Įmonė projektuoja, diegia ir aptarnauja automatizuotų duomenų nuskaitymo sistemas. Pažangius įmonės sprendimus ir produkciją įvertino klientai iš Lietuvos, Latvijos, Rusijos, Baltarusijos, Kolumbijos, Malaizijos, Ukrainos, Uzbekijos ir kitų šalių.

Susibūrė į klasterį

Bendrovė „Elgama sistemos“ priklauso Išmaniųjų technologijų klasteriui (ITK), kurio naremis šiuo metu yra 10 Lietuvos verslo įmonių ir mokslo įstaigų. 2011 m. ITK subūrė Išmaniųjų technologijų asociacija (ITA), kuri siekia skatinti ekonominę ir techninę išmaniųjų technologijų sektoriaus pažangą bei gina teisėtus šia pažanga suinteresuotų savo narių interesus.

„Mūsų klasterio nariai keičiasi informacija, bendradarbiauja tarpusavyje bei su panašia veikla užsiimančiomis užsienio įmonėmis ar tarptautinėmis organizacijomis. Ši partnerystė teikia neabejotiną naudą tiek pačių narių veiklos efektyvumui, tiek ir visuomenės gerovei. Norime, kad žinios apie išmaniųjų technologijų teikiamą naudą sklįstų kuo plačiau, ir kviečiame visas panašiais mažstančias įmones ar įstaigas jungtis prie mūsų“, – tvirtina ITA prezidentas Gediminas Abartis.

Pasak asociacijos prezidento, klasterio narių kuriami sprendimai leidžia efektyviau panaudoti energijos išteklius, išplečia verslo galimybes ir skatina šalies ūkio vystymąsi.

Išmaniųjų technologijų asociacijos vykdomas projektas „Išmaniųjų technologijų klasterio tarptautinio konkurencingumo didinimas“ (Nr. VP2-1.4-ŪM-01-K-01-018) finansuojamas Europos regioninės plėtros fondo lėšomis.

